

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

Triết gia Aristotle quan niệm rằng: “Mục đích chính đáng nhất của con người trong đời là nhận thức bản thân mình một cách toàn diện, phát triển các tiềm năng của mình đến độ viên mãn, và từ đó hoàn thiện mình. Cuộc sống tốt đẹp là kết quả của sự phát triển toàn mãn năng lực, thiên tư và nhân cách của con người. Một cá nhân không thực hiện được điều này sẽ luôn dẫn vật, tự bất mãn với chính mình. Sự suy sụp tinh thần ấy bộc lộ qua các biểu hiện buồn chán, đau khổ, những dấu hiệu của một cuộc sống bất hạnh. Còn người nào nhận thức và phát huy được bản chất cũng như năng lực tiềm ẩn của mình sẽ có được cuộc sống thỏa nguyện”.

Như vậy, mục tiêu lớn nhất của đời người là sống đúng với tiềm năng của bản thân.

Nhưng nếu chỉ ngồi yên, thì tiềm năng không thể nào trở thành tài năng. Ngôi sao trong ta sẽ lụi tàn theo năm tháng. Nếu không hành động, thì ta không thể nào có được cuộc sống viên mãn theo đúng khả năng của mình. Nếu không nỗ lực, thì những tố chất bên trong mỗi người chúng ta sẽ không thể nào hé lộ, mãi mãi tiềm ẩn phí hoài. Nuôi dưỡng ngôi sao trong mình, vun trồng những tiềm năng tố chất. Để một ngày nào đó, tỏa sáng rực rỡ. Cuộc đời là một bộ phim mà trong đó ai cũng phải đóng một vai nào đó.

Vậy sao không tỏa sáng trong vở diễn đời mình?

(Trích “**Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu?**” – Rosie Nguyễn, NXB Hội Nhà văn, 2019, trang 77-78)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Theo tác giả, mục tiêu lớn nhất của đời người là gì?

Câu 3. Anh/chị hiểu thế nào về câu “Nếu không nỗ lực, thì những tố chất bên trong mỗi người chúng ta sẽ không thể nào hé lộ, mãi mãi tiềm ẩn phí hoài.” ?

Câu 4. Anh/chị có đồng tình với quan điểm: “Mục đích chính đáng nhất của con người trong đời là nhận thức bản thân mình một cách toàn diện” không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)**Câu 1. (2.0 điểm)**

Từ nội dung phần đọc hiểu, anh / chị hãy viết một đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về việc cần làm để “tỏa sáng trong vở diễn đời mình” của thanh niên hiện nay.

Câu 2. (5.0 điểm)

Cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ

Nhớ gì như nhớ người yêu
Trăng lên đầu núi, nắng chiều lưng nương
Nhớ từng bản khói cùng sương
Sớm khuya bếp lửa người thương đi về.
Nhớ từng rừng nứa bờ tre
Ngòi Thia, sông Đáy, suối Lê vơi đầy.
Ta đi ta nhớ những ngày
Mình đây ta đó, đắng cay ngọt bùi...
Thương nhau chia củ sắn lùi
Bát cơm sẻ nửa, chăn sui đắp cùng

Nhớ người mẹ nắng cháy lưng
Địu con lên rẫy, bẻ từng bắp ngô
Nhớ sao lớp học i tờ
Đồng khuya đuốc sáng, những giờ liên hoan
Nhớ sao ngày tháng cơ quan
 Gian nan đời vẫn ca vang núi đèo
Nhớ sao tiếng mõ rừng chiều
Chày đêm nện cối đều đều suối xa...

(Trích *Việt Bắc*, Tố Hữu, *Ngữ văn 12*, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr.110-111)

Cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ trên. Từ đó nhận xét về phong cách nghệ thuật của nhà thơ Tố Hữu được thể hiện qua đoạn thơ.

.....**Hết**.....

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ RÈN KĨ NĂNG LÀM BÀI THI
NĂM HỌC 2022-2023 Môn thi: Ngữ văn 12

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I. HIỂU ĐỌC	1	Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận	0.5
	2	Theo tác giả, <i>mục tiêu lớn nhất của đời người là sống đúng với tiềm năng của bản thân.</i>	0.5
	3	- “Không nỗ lực” tức là không cố gắng, không phấn đấu, phó mặc vào những khả năng sẵn có mà không trau dồi, rèn luyện bản thân. => Câu nói có thể hiểu rằng: Khi con người “không nỗ lực”, những tố chất bên trong không có điều kiện để bộc lộ, phát triển. Như vậy, dù tố chất xuất sắc thế nào thì cũng trở nên hoài phí, theo thời gian sẽ dần mai một.	1.0
	4	- Học sinh có thể trả lời đồng tình/ không đồng tình (<i>Lí lẽ cần hợp lí, rõ ràng, thuyết phục, tránh lối diễn đạt chung chung</i>) + Đồng tình: Hành trình sống của con người là hành trình trả lời câu hỏi: Tôi là ai? Vị trí của tôi ở đâu giữa cuộc đời này? Nhận thức bản thân một cách toàn diện có thể khiến con người xác định rõ mục tiêu, phương pháp và cách thức thực hiện mục tiêu một cách đúng đắn nhất; giúp con người hiểu được vị trí, vai trò, giá trị, ý nghĩa của bản thân, từ đó thôi thúc con người làm việc, cống hiến và đóng góp... + Không đồng tình: Hành trình cuộc đời của con người là hành trình thực hiện sứ mệnh sống. Mỗi người là một cá thể riêng biệt, mỗi con người theo đuổi một mục đích sống của riêng mình. Điều cốt lõi là hướng tới những giá trị cao đẹp, cao cả, nhân văn...	1.0
II. LÀM VĂN	1	Từ nội dung phân đọc hiểu, anh / chị hãy viết một đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về việc cần làm để “tỏa sáng trong vở diễn đời mình” của thanh niên hiện nay.	2.0
		a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn: Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.	0.25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Việc cần làm để “tỏa sáng trong vở diễn đời mình” của thanh niên hiện nay.	0.25

	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận: Thí sinh lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách. Có thể theo hướng sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tỏa sáng trong vở diễn đời mình: Sống một cuộc đời ý nghĩa; cống hiến, học tập, làm việc hết mình; nỗ lực để trở thành phiên bản tốt nhất của chính mình. - Con người sinh ra đều muốn một cuộc sống có ý nghĩa, được cống hiến cho đời. Mỗi người chỉ sống một lần duy nhất, cần quý trọng từng giây phút, từng cơ hội để không lãng phí, không hối tiếc cuộc đời vốn hữu hạn. - Cần xác định rõ lí tưởng, mục tiêu, mục đích cho từng khoảng thời gian của cuộc đời; hiện thực hóa mục tiêu, khát vọng, ước mơ bằng những hành động, việc làm cụ thể, thực tiễn; chuẩn bị và hoàn thiện các hành trang từ kiến thức, kỹ năng, phẩm chất; sống từng ngày ý nghĩa, yêu thương, san sẻ, đóng góp và cống hiến; trân trọng cuộc sống, tận hiến và tận hưởng cuộc sống.... - Phê phán những người sống không có mục tiêu, lí tưởng. “Tỏa sáng” đối với mỗi người không giống nhau, không phải chạy theo những điều phù phiếm, đánh đổi mọi thứ để “tỏa sáng”. .. 	1.0
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p>	0.25
	<p>e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0.25
	<p>Cảm nhận của anh/ chị về đoạn thơ: “ Nhớ gì như nhớ người yêu <i>..... Chày đêm nện cối đều đều suối xa</i> (Trích Việt Bắc- Tố Hữu) Từ đó nhận xét về phong cách nghệ thuật của nhà thơ Tố Hữu thể hiện trong đoạn thơ.</p>	5.0
2	<p>a. Đảm bảo cấu trúc của một bài văn nghị luận Có đầy đủ Mở bài, Thân bài, Kết bài. Mở bài giới thiệu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0.25
	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận Cảm nhận đoạn thơ và nhận xét về phong cách nghệ thuật của nhà thơ Tố Hữu</p>	0.25
	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	

	<p>1. Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm, đoạn thơ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tố Hữu là lá cờ đầu của thơ ca cách mạng với phong cách trữ tình chính trị, đậm đà tính dân tộc. - <i>Việt Bắc</i> được viết vào tháng 10/1954 nhân một sự kiện có tính lịch sử, các cơ quan trung ương Đảng rời chiến khu Việt Bắc trở về Hà Nội sau thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Pháp. Bài thơ là một bản hùng ca kháng chiến vừa là khúc tình ca cách mạng. - Đoạn thơ diễn tả nỗi lòng người ra đi, là lời gọi nhắc, gợi nhớ kỉ niệm về cảnh, về người Việt Bắc và những kỉ niệm kháng chiến trên núi rừng Việt Bắc, khẳng định tấm lòng gắn bó sâu nặng thủy chung, ân tình cách mạng, ân nghĩa cội nguồn của người ra đi. Nội dung trữ tình ấy được biểu hiện bằng một hình thức nghệ thuật giàu tính dân tộc từ thể thơ, ngôn ngữ, hình ảnh, giọng điệu... 	0.5
	<p>* Cảm nhận đoạn trích</p> <p>_ Về nội dung: Đoạn thơ là nỗi nhớ da diết của người về xuôi.</p> <ul style="list-style-type: none"> + Nhớ thiên nhiên Việt Bắc: thơ mộng, trữ tình, gần gũi, gắn bó, thân thương. + Nhớ cuộc sống và con người Việt Bắc: Đơn sơ, bình dị gian khổ nhưng lạc quan yêu đời được hiên lên qua hoài niệm của người cán bộ kháng chiến. + Nhớ những ngày tháng kháng chiến cùng chia ngọt sẻ bùi, đồng cam cộng khổ <p>=> Tất cả thể hiện tình cảm chân thành, tha thiết, sự gắn bó, ân nghĩa thủy chung của người về xuôi với mảnh đất và con người Việt Bắc.</p> <p>- Về nghệ thuật:</p> <p>Thể thơ lục bát với giọng điệu ngọt ngào, tha thiết, cặp đại- từ "mình-ta", phép điệp giàu tính truyền thống; ngôn ngữ giản dị, mộc mạc, giàu hình ảnh, giàu sức gợi cảm...</p>	3.0

	<p>* Nhận xét về phong cách nghệ thuật của nhà thơ Tố Hữu được thể hiện qua đoạn thơ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Về nội dung: Đoạn thơ trên rất tiêu biểu cho khuynh hướng thơ trữ tình – chính trị trong thơ của Tố Hữu. Ca ngợi tình cảm lớn của con người cách mạng, của dân tộc. - Về nghệ thuật: <ul style="list-style-type: none"> + Đoạn thơ mang giọng điệu tâm tình ngọt ngào tha thiết rất tự nhiên, đầm ấm chân thành như một lời nhắn nhủ tâm tình. + Tố Hữu thành công trong khi vận dụng thể thơ truyền thống của dân tộc : thể lục bát <ul style="list-style-type: none"> + Ngôn ngữ; Giản dị, tự nhiên 	0.5
	<p>d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt.</p>	0.25
	<p>e. Sáng tạo: Có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề</p>	0.25

Lưu ý khi chấm bài:

Giám khảo cần nắm vững yêu cầu chấm để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh, tránh cách chấm đếm ý cho điểm một cách máy móc, linh hoạt trong việc vận dụng hướng dẫn chấm.

Cần khuyến khích những bài làm có tính sáng tạo, nội dung bài viết có thể không trùng với yêu cầu trong đáp án nhưng lập luận thuyết phục, văn phong sáng rõ,...

----- Hết -----